

prisiljena, si starejšega in skušenejšega zdravnika, nego je Žižek, poiskati. Omenil sem še, namesto da tako vi-oko računai, bi se bil on kot korenjaški vrli Slovenec raji bogato Slovenko oženil, vsaj jih je imel na izbiro, ne pa ptujko „trdo Nemko-Bamko“ brez vse slovenske vednosti ter kavarno-kasirko brez premoženja. Stem sem čisto resnico izrazil, kakor je vsak popisuje! a potem pa toliko hrupa, razželenja in groženja. — 2. Dru Hrašovecu pa sem očital zopetno nepotrebno zagovorništvu, kar je tudi že Štajerc prinesel, ter ga opomnil na leto 1897, ko me je zaradi neznatne malenkosti iz Celja v Marenbergu preganjati hodil, ter zato nič manj nego „sto“ gld. od mene zahteval, ki sem imel po 27, 36, potem 45 gld. na mesec plačila; a g. sodnik mu je le 40 gld. odmeril. Ker jih pa nisem mogel naenkrat izplačati, me je še on (dr. Juro Hrašovec) enkrat za denar tožil, ter zopet novih 10 gld. škode napravil. Naznanil sem namreč svojega šolskega načelnika okr. šol. svetu, ker za šolo nišesar ni skrbel in me tako pri uku zadrževal in mi težavo delal, ter sem mu zavoljo tega „malomarnost“ očital, in zato me je tožil po dr. Hrašovecu, kakor je tudi poprej po dr. Dečko večni tožitelj bil. Se-li 'to ne reče: Ti slovenski učitelj žeri travo, prst in kamenje, če imaš še tako malo plačilo, ali pa stradaš kot pes, da le mene kot doktorja plačaš!! Vprašam končno oba dohtarja Hrašoveca in Božiča, ali hočeta, da celo tedajno obravnavo in poznejše pogovore s Hrašovcem natanko popišem v začudenje in posmeh vajnih tovarišev in čitajočega ljudstva?!

Okolica Celovca. V zadnji številki „Š-Mira“ je prišlo naznanilo, da se je moralo neko deklico na grabštajnski šoli zaradi nenravnosti izključiti. „Š-Mir“ porabi to priliko, da hujeka proti šoli. Ali mi vprašamo: Kdo pa je kriv, ako pomeša n. p. kakšni kaplan strup v mašno vino, da umori svojega župnika, kakor se je to pred par leti na Koroškem zgodilo? Ali kdo je kriv, ako omadežuje župnik (kakor n. p. Ilesič v sv. Bolfengu), šolarske deklice in jih ali potem še h krivi prisegi? Ali je tega tudi ljudska šola kriva? Ali niso bili ti duhovniki v duhovniškem vzgojevališču in so tam mnogo molili? In vse ni nič pomagalo! Ako napravi šolarka greh, potem hujekajo črnuhi takoj proti šoli. Ako pa napravi kakšni kutar lumparijo, — potem, kmet, je to kaj drugega. Potem se molči o stvari ali pa se laže ter zavija. V tem tiči hinavščina klerikalnih listov. Tako hočejo ljudi na klerikalne limance loviti. Ali k sreči postaja v ljudskih glavah že precej svetlo. Kdor pozna namene zakotnih listov kakor „Š-Mira“, ta obrne politikujoči in hujekajoči duhovščini hrbet. In tako je prav!

Svetna Vas. (Dopisunu „Mira“ iz Kaple v Rožu.) Sicer ni moja navada, pečati se z subjektom takega „kalibra“, kakor je znani mazač v Kapli, ker se preveč ogrdim, a misleč, da morda ni vsakemu dušnemu siromaku (za take spoznam sodruge „Š-Mirove“ stranke) znano, kdo cedi svoje strupene aline po moji osebi, hočem ga malo opisati. V resnici sta dvojčica, pribandrovca. Po mišljenju zraščena kod siameski dečki. Po obrazu ališta v tisti razred „Interesantnega lista“, ki ima napis: „Wer weiss etwas?“. Eden ima brado, drugi pa je obrbit. Prvi „zmoha“, drugi „zvoha“ in zmaže. „Mir“ pa na taci prinese. Obadva živita v Kapli od dobrot neumnih ljudi, ki njima nosijo božji dar. Moj bog! dan današnji je pač praktično, nič ne delati, pa z žaklom in tabelco pčirati, še to ni treba, neumneži sami prinesejo in so še hvaležni, če se sledni belič pobere! Pri tem, pri obrekovanju poštenih ljudi in huskanju se najdeta dvojčica. Strah in velik smrad pa bo svet napadel, ko se bo o njih začelo mazati, po fari se že zdaj ovoha! Na slednjič pa bo de morebiti še mazač „mohija“ snedov, kakor Chronos svoje dece! Prinesite mi vode, da si roke operem!

(Nadaljevanje dopisov se nahaja v prilogi na 10. strani. Istotako rubrika gospodarstvo.)

Somišljeniki, pozor!

V nedeljo po praznikih, to je 29. decembra ob 10. uri dopoldne se vrši shod „Štajerčeve“

stranke pri g. Schosteritsch-u v Št. Vidu pri Ptuj-u. Več se razvidi iz vabil, kijih pošljemo svojim zaupnikom. Delajte in agitirajte, da bode shod množaštevno obiskan. Na delo!

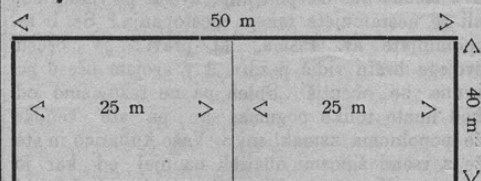
Poizkusi z umetnimi gnojili.

Vsi tisti posestniki, kateri so pri podpisnemu prosili za brezplačna gnojila za poskus, dobijo te dni pismo, kojemu naj nemudoma odgovorijo, na kar se jim bodo umetna gnojila vpsolala.

Vsak poizkuševalec dobi brezplačno 100 kg Tomaževe moke in 30 kg. Kalijeve soli in se more po sledečem navodilu ravhati:

izbere se za poskusne parcele kolikor mogoče ravninski negnojene travnik, katerega ne poplavi voda in tudi ni preveč močvirjen.

Na takem prostoru se zmerite 2 enako veliki parceli vsaka po 1000 m. najbolje tako, kakor kaže slika, da se namreč vzame na eni strani pravokota 50 m. dolga, druga pa 40 m. taki pravokot meri 2000 m. in se na dalji strani razpolovi, tako dobimo 2 pravokota 25×40 in toraj pripravne poskusne parcele, katere se morajo z debelimi klini zaznamovati.

Leva poskusna parcela vstane negnojena, na desni parceli pa se gnojila dobro pomešana enakomerno raztrosijo in sicer se more trositi v tistem vremenu in nizko, da se čez parcelne meje ne kadi.

Trositi je najbolje takoj, ko ljubite gnojila, če le ni zemlja zmrzla.

Spomladi se morajo poskusne parcele dobro osnažiti.

Seno kakor otava se mora na obeh parcelah posebej pokositi in posušiti. Za vaganje pa je najboljša mesečna vaga (Mondwage); glej sliko v moji knjižici.

Isti poskuševalci, kateri bodejo poskuse natančno izvršili se ne bodejo le sami hasnili ampak bodejo tudi svojim sosedom v dober vzgled.

Najboljše uspehe in veselo novo leto!
V Kačjem dolu dne 15./12. 1907.

Andrej Drogenig, kmetovalec.

Novice.

1908.

Zopet je minulo leto. Ako se za trenutek ostavimo, se nam pač dozdeva, da koraka čas z velikanskimi koraki. Ozmimo se okoli sebe: Ali so še vsi tukaj, s katerimi smo lani novo leto praznovali? Ali ne počiva že marsikdo v hladni gomili, kateremu smo lani še roko stisnili in srečo želeli? Ali ni na naših glavah že nekaj sivih las?... Z velikanskimi koraki odhaja čas. Danes smo še otroci, ki živimo liki rožam v varstvu matrine ljubezni, — jutri nas pahne nemila usoda že v brezsrčni svet, — pojutrajnem pa že počiva v našem naročju dete. In potem? Potem postane to dete veliko, nas pa nesejo po tih poti v sence pokopaliških cipres... Ali to je večni red! Ozmimo se za trenutek na preteklo leto. Kaj nam je prineslo, kaj vzelo? Osebnost vsak svoje razmere in menda nikogar ni, ki bi se ozrl s čistim veseljem ter s polno zadovoljnostjo nazaj. Trpeli smo leta 1907, kakor smo trpeli leta 1906, 1905 in preje. In trpeli bomo bržkone tudi leta 1908, ako ne zadenemo v lotiriji... Ali zopet resno! Kaj nam je prineslo preteklo leto v političnem oziru? Ali nam je vlada gospodarski položaj zboljšala? Ali ima ljudstvo svoje zastopnike v državni zbornici? Ali nam grè zdaj za trohico bolj nego lani? Zdi se nam, da ne! Dobrote vlade in dela poslancev ne čutimo. Etnako, vedno etnako slabo nam gre. Ali so naši prvaški nasprotniki tekom leta drugačni postali? Da, postali so drugačni, — namreč ljudstvu še bolj nevarni in škodljivi! Celu leto nam ni prineslo drugega nego boj proti hinavščini, laži, proti zlorabi vere in oduštvu. Vsak dan so nas obližali z gnojnicu svojih

laži! Naš pogum pa je ostal vedno etnak. Mi ne trepetamo pred nasprotniki! Mi se jih ne bojimo! In — to obljubimo v zadnji letošnji številki nevstranešnega našega lista, — tudi v bodoče ostanemo krepki in pogumni! „Štajerc“ se ne spremeni. On ostane zvest svojemu načelu, da ima kmet svojo pravico in da je kmetu vso hujskanje škodljivo. Skušali bomo v teku leta 1908 povečati našega „Štajerca“. Prinašali bomo lepe članke, potrebne gospodarake nauke, zanimive povesti in tudi lepe slike. Vsem onim, ki se borijo na Štajerskem in Koroškem za ljudske pravice, ki se bojujejo za svitli vzor resnice, — vsem tem bode služil naš list. Ali v ta namen je potrebno sodelovanje vseh somišljenikov in prijateljev. Razširjajte torej naš list, naročujte ga nevstranešno! Tisti, ki so z naročnino zaostali, naj jo vpsoljejo, kajti tudi mi moramo vse svoje dolžnosti pokriti. Naročnina se plačuje naprej. S tem, da želimo svojim prijateljem največ sreče v novem letu, kličemo jim pogumno: Na delo za napredno stvar!

Izdajalci! Druzega imena ne zaslužijo! Pred odločitvijo smo napisali besede, ki jih je izrazil voditelj avstrijskih kmetov Hohenblum: Tistim poslancem, ki bodejo glasovali za avstro-ogrsko nagodbo, naj se pritisne pečat izdajalstva na čelo. Zakaj? Ker je ta nagodba največji zločin, ki se je storil nad avstrijskimi narodi. Naj še enkrat številke govori! Avstrijci smo dobili od te nagodbe vsled 2% nega znižanja kvote in drugih manjših stvari nekaj čez letnih 5 milijonov kron dobička. Ali vsled nerazdeljenja colninskih dohodkov, pri blokni renti itd. so dobili Ogri letnega dobička za 35 milijonov kron. 35 manj 5 je 30! Torej vtnakejno Košutovci vsako leto 30 milijonov kron v žep. To so številke, ki se ne dajo izbrisati s praznimi besedami in zlatimi obljubami. In s o krivi na temu so klerikalni prvaški poslanci s Plojem in Grafenauerjem vred, ki so ali za nagodbo glasovali, ali pa pobegnili. Fej izdajalci!

Spominska tabla. Treba jo je postaviti, spominako tablo, — postaviti tistim „slovenskim“ poslancem, ki so imeli predržnost, glasovati proti ljudstvu in za vladu. Za avstro-ogrsko nagodbo, ki požre avstrijskim narodom vsako leto najmanj 30 milijonov kron, so glasovali sledeči štajerski, koroški in kranski slovenski poslanci:

Dr. Anton Korošec
kmet Pišek
kmet Roškar
poštenjak Gostinčar
duhovnik Gregorčič
Hočvar
čedni Jaklič
duhovnik dr. Krek
kranjski Pogačnik
hofrat Povše

klerikalni liberalci Šuklje
ožlindrani dr. Šušteršič

Te poslance treba postaviti ob „pranger“, ob kamen sramote. Etnakovredni pa so tisti, ki niso bili v trenutku nevarnosti na svojem mestu. Nekateri so namreč raje iz zbornice pobegnili, nego da bi možato proti vladi glasovali. Ti ljudje so ravno tako kakor prvi izdali in prodali interese svojih volilcev. In med temi ljudmi sta zlasti dva, ki ju je treba napisati istotako v spominsko tablo prvaške sramote. Ta dva se imenujeta:

hofrat dr. Miroslav Ploj
in orglar Grafenauer.

Kmetje! Kadar greste v davkarijo in prinesete zadnje krvave svoje krajcarje, — kadar vam zarubijo zadnjo kravico, — kadar kličeta lačna vaša deca zamanj po kruhu, — takrat se spominjajte teh imen, takrat se spominjajte poslancev, ki so vas prodali za Judeževe groše...

Shod v Ptuj-u. V nedeljo, 15. decembra se je vršilo prvo zborovanje „Štajerčeve“ stranke v tej zimi. V veliki dvorani ptujake kazine se je zbralo precejšno število okoliških kmetov. Skoraj vse večje občine in vasi okoli Ptuj-a so bile zastopane. Otvoril je shod upravnik našega lista, gosp. F. Malenšček ter izročil zboru tudi pozdrave okrajnega načelnika g. Orniga. Za